

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/89/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119209211
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1119209211.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Jany Richterovej a Mgr. Jaroslava Šupu v právnej veci žalobcu: D.. G. V., Z.. XX.XX.XXXX, B. Ľ. H. XX, B. B., právne zastúpeného: JUDr. Ida Cabanová, advokátka so sídlom Mičinská cesta 35, Banská Bystrica, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV, č. k. B1-7C/15/2019-346 zo dňa 21. mája 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata náhrady škody vo výške 230 336,73 € a náhrady škody vo forme ušlého zisku vo výške 38,55 € denne od 2.1.2017 do zaplata, ako aj úrokov z omeškania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 § 5 ods. 1 a ods. 2, § 6 ods. 1 a ods. 2, § 9 ods. 1 a ods. 4, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej ako „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom pre zmeškание zo dňa 2.11.2010 č. k. 2Cb/19/2010-68 v právnej veci žalobcu REKOSTAVEX, s.r.o., proti žalovanému X. A., D.: XX XXX XXX, rozhodol tak, že zaviazal žalovaného X. A. zaplatiť žalobou uplatnený nárok vo výške 72 469,25 € s príslušenstvom, ako aj náhradu trov konania. Súd rozhodol podľa ustanovenia § 153b ods. 2 písm. b) OSP, pretože žalovaný sa k žalobe nevyjadril v stanovenej lehote, riadne predvolaný na pojednávanie sa nedostavil a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. Okresný súd Dolný Kubín poveril dňa 28.1.2011 súdneho exekútora Mgr. Marcelu Zummerovú, Kpt. Nálepku 22, Michalovce, vykonaním exekúcie na základe vykonateľného rozhodnutia zo dňa 2.11.2010 č. k. 2Cb/19/2010-68, oprávneného REKOSTAVEX s.r.o., so sídlom Zákamenné 709, IČO: 36 376 469 proti povinnému Pavol Kotúľ, IČO: 32 727 551, so sídlom Nemocničná 1947/37, Dolný Kubín. Dňa 25.2.2011 uzatvoril postupca REKOSTAVEX, s.r.o. a postupník D.. G. V. zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky vedenej proti dlžníkovi X. A. vo výške 72 469,65 € s príslušenstvom. Odplata za postúpenú pohľadávku bola dohodnutá vo výške 50 000,- € pri podpise zmluvy. Zmluvu za postupcu podpísal konateľ spoločnosti Ing. František Vajči. Z príjmového pokladničného dokladu mal súd prvej inštancie za preukázané že postupca prijal od postupníka odplatu za postúpenú pohľadávku v hotovosti vo výške 50 000,- €. Súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 4.5.2011, Ex 150/11, na vymoženie pohľadávky

vo výške 72 469,65 € s príslušenstvom zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky v banke a predajom hnutelných vecí. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 31.8.2012, sp. zn. 6CoE/50/2012, vo veci oprávneného REKOSTAVEX, s.r.o. proti povinnému Pavol Kotúľ o vymozenie sumy 78 992,30 € s príslušenstvom o odvolaní povinného proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 8.6.2011, č. k. 5Er/17/2011-37 rozhodol tak, že označené uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín potvrdil. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol o vstupe D.. G. V. do konania namiesto doterajšieho oprávneného REKOSTAVEX, s.r.o. Dňa 13.8.2014 podal generálny prokurátor mimoriadne dovolanie proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 31.10.2013, č. k. 5Er/17/2011-398 v časti výroku, ktorým súd povolil odklad exekúcie do právoplatného skončenia konania o určenie, že právo na plnenie priznané rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010, sp. zn. 2Cb/19/2010, neexistuje, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cb/151/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.01.2014 č. k. 20CoE/127/2013-429 v časti výroku, ktorým vyššie citovaný výrok súdu prvého stupňa potvrdil.

3. Uznesením zo dňa 30.12.2015 č. k. 2Cb/19/2010-176, Okresný súd Dolný Kubín návrh žalovaného X. A. na zrušenie rozsudku zo dňa 2.11.2010 č. k. 2Cb/19/2010-68 zamietol. Žalobca podaním zo dňa 20.5.2015 adresovaným Krajskému súdu v Žiline k sp. zn. 13Cob/166/2015, ktorým navrhol odvolanie žalovaného Pavla Kotúľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010, 2Cb/19/2010 zamietnuť, nakoľko predmetné odvolanie bolo podané až dňa 15.3.2015, t. j. po cca troch rokoch a desiatich mesiacoch odvtedy, čo mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie, čo zakladá dôvodné podozrenie účelovosti jeho postupu a snahu minimálne oddialiť výkon exekúcie. Svoj návrh ďalej odôvodnil tým, že formálnu právoplatnosť skúmal Okresný súd Žilina i Krajský súd v Žiline v konaní o určovacej žalobe, v exekučnom konaní formálnu právoplatnosť exekučného titulu preskúmali exekučné sudy v Dolnom Kubíne, aj v Žiline, Generálna prokuratúra SR, aj Najvyšší súd SR a pre všetky sudy rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010 č. k. 2Cb/19/2010-68 je právoplatný a vykonateľný tak, ako je právoplatnosť a vykonateľnosť na ňom vyznačená. Uviedol, že dňa 3.7.2013 podal žalovaný na Okresný súd Žilina určovaciu žalobu, že právo na plnenie priznané rozsudkom okresného súdu neexistuje. Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom konanie v prejednávanej veci uznesením zo dňa 13.5.2014 č. k. 10Cb/64/2014-96 zastavil z dôvodu existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 12.4.2016 sp. zn. 13Cob/40/2016 uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 30.12.2015 č. k. 2Cb/19/2010-176, zmenil tak, že zrušil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení krajský súd konštatoval, že neboli splnené všetky zákonné predpoklady k tomu, aby nastali účinky fikcie doručenia v zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 OSP pri doručovaní súdnych zásielok žalovanému, a to ani pri doručovaní rozsudku okresného súdu, z ktorého dôvodu potom tento rozsudok nemohol nadobudnúť právoplatnosť, a tým návrh žalovaného na zrušenie rozsudku bol podaný do nadobudnutia jeho právoplatnosti. Okresný súd Dolný Kubín uznesením zo dňa 26.5.2016 č. k. 7Er/60/2015-1120, rozhodol o návrhu povinného na zastavenie exekúcie tak, že exekúciu zastavil. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil tým, že uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 12.4.2016 sp. zn. 13Cob/40/2016 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010 2Cb/19/2010-68, ktorý je exekučným titulom, na základe ktorého je vedená exekúcia voči povinnému. V zmysle § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku, nakoľko rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené, súd exekúciu zastavil. Žalobca ako postupník listom zo dňa 8.6.2016 s označením „Námietka doručovania“ adresovaným Okresnému súdu Dolný Kubín k sp. zn. 2Cb/19/2010 namietol doručovanie súdnych zásielok postupníkovi - oprávnenému v exekučnom konaní 7Er/60/2015. Uviedol, že po nazretí do spisu dňa 6.6.2016 zistil, že súdne zásielky v konaní 2Cb/19/2010 súd zasielal na adresu postupcu. Poukázal na uznesenie zo dňa 8.6.2011 č. k. 5Er/17/201-37, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.8.2012 č. k. 6CoE/50/2012-262, ktorým súd pripustil, aby do konania namiesto pôvodného oprávneného - žalobcu REKOSTAVEX, s.r.o., vstúpil oprávnený D.. G. V. na základe zmluvy o postúpení zo dňa 25.2.2011. Zdôraznil, že z uvedeného vyplýva povinnosť súdu zasielať súdne zásielky postupníkovi. Okresný súd Dolný Kubín nedoručil postupníkovi v exekučnom konaní ani uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 12.4.2016 sp. zn. 13Cob/40/2016, ktorým došlo k zmene uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 30.12.2015 č. k. 2Cb/19/2010-176 tak, že rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010 č. k. 2Cb/19/2010-68 bol po viac ako piatich rokoch protizákonne zrušený a vec bola vrátená Okresnému súdu Dolný Kubín na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu mal žalobca za to, že uznesenie krajského súdu nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 2.5.2016. Navrhol tak, aby súd doručil súdne zásielky postupníkovi - oprávnenému v exekučnom konaní, a až po zákonom doručení vyznačil správne právoplatnosť a vykonateľnosť

na uznesení krajského súdu, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu. Žalobca podaním zo dňa 13.12.2016 podal odvolanie voči vyznačeniu právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v dňa 12.4.2016 č. k. 13Cob/40/2016, dôvodiac tým, že Okresný súd Dolný Kubín a následne Krajský súd v Žiline nedoručoval zásielky novému oprávnenému (žalobcovi), ale pôvodnému oprávnenému (REKOSTAVEX, s.r.o.). Okresný súd Dolný Kubín uznesením zo dňa 15.12.2016 konanie vedené pod sp. zn. 2Cb/19/2010 zastavil z dôvodu, že žalobca (spoločnosť REKOSTAVEX, s.r.o.) v priebehu konania zanikol bez právneho nástupcu. Okresný súd Dolný Kubín vyzval žalobcu dňa 7.3.2017, aby oznámil súdu v stanovenej lehote, či súvislosti s podaním zo dňa 13.12.2016, označené ako „Odvolanie voči vyznačeniu právoplatnosti rozsudku Krajského súdu zo dňa 12.4.2016 č. k. 13Cob/40/2016“ v zmysle jeho obsahu uplatňuje návrh na zrušenie vyznačenie právoplatnosti a vykonateľnosti predmetného uznesenia alebo podanie zo dňa 13.12.2016 je odvolaním voči označenému uzneseniu Krajského súdu. Žalobca podaním zo dňa 5.4.2017 reagoval na výzvu súdu, pričom uviedol, že súdy v konaní o návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku sa zo zmenou účastníka konania na strane žalobcu nevysporiadali a konanie neviedli s aktívne vecne legitimovanou osobou, ale s pôvodným žalobcom. Napriek skutočnosti, že opakovane žalobca namietal a doložil do konania rozhodnutie o pripustení zmeny účastníka konania na strane žalobcu v rámci exekučného konania. Mal za to, že právne úkony sa posudzujú podľa obsahu a nie podľa označenia a preto mal súd predmetné podanie vyhodnotiť ako oznámenie o jeho vstupe do konania na strane žalobcu v zmysle právoplatného uznesenia o zmene účastníka konania na strane žalobcu. V závere k výzve súdu uviedol, keďže právo podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa zákon priznáva účastníkovi konania a vedľajšiemu účastníkovi a žalobca takéto procesné postavenie v konaní nemal, je osobou, ktorá na odvolanie nie je oprávnená.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 6.3.2018 č. k. IV. ÚS 139/2018-23 odmietol sťažnosť D.. G. V. ako neprípustnú. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ namieta primárne porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu, ku ktorému malo dôjsť v súdnom konaní, ktoré ešte nie je právoplatne skončené. Sťažnosť bola podaná v procesnej situácii, keď krajský súd ako súd odvolací zmenil sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu tak, že zrušil rozsudok pre zmeškanie (pôvodný exekučný titul) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie v merite, t. j. o povinnosti žalovaného zaplatiť pohľadávku, ktorá bola predmetom zmluvného prevodu. Okresný súd bude teda pokračovať v konaní o povinnosti žalovaného zaplatiť uplatňovanú pohľadávku, ku ktorej nadobudol sťažovateľ vlastníctvo z titulu zmluvy o postúpení pohľadávky. Za nepochybné považoval ústavný súd, že v takejto procesnej situácii má sťažovateľ k dispozícii všetky procesné oprávnenia účastníka konania (po účinnom pripustení jeho vstupe do konania vo veci samej na základe jeho návrhu na takéto rozhodnutie po preukázaní postúpenia pohľadávky) pred okresným súdom, ktoré bude môcť podľa svojho presvedčenia uplatňovať v pokračujúcom konaní, vrátane možnosti uplatňovať svoju opozičnú argumentáciu v opravnom prostriedku proti konečnému rozhodnutiu okresného súdu. Nad rámec uvedeného ústavný súd v závere svojho rozhodnutia k argumentácii sťažovateľa, že exekučný súd už pripustil jeho vstup do konania, považoval za vhodné poznamenať, že sťažovateľom označené rozhodnutie súdu sa vzťahuje na jeho vstup do exekučného konania vedené okresným súdom pod sp. zn. 5Er/17/2011, od ktorého nemožno automaticky bez ďalšieho odvodzovať, že ním bol pripustený jeho vstup aj do iných súvisiacich konaní, t. j. aj vstup sťažovateľa do základného konania o pohľadávke voči žalovanému vedené okresným súdom pod sp. zn. 2Cb/19/2010 musí iniciovať procesnými prostriedkami k tomu určenými so všetkými náležitosťami a preukázať nástupníctvo vo vzťahu k predmetnej pohľadávke právne relevantným spôsobom.

5. Súd prvej inštancie mal ďalej za preukázané, že žalobca podaním zo dňa 23.7.2018 adresovaným Okresnému súdu Dolný Kubín žiadal o doručovanie všetkých rozhodnutí v konaní sp. zn. 2Cb/19/2010 a sprístupnenie nahliadnuť do predmetného spisu účastníkovi konania. V žiadosti uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25.2.2011 došlo uznesením Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 8.6.2011 č. k. 5Er/17/2011-37, potvrdeným odvolacím súdom v Žiline uznesením zo dňa 31.8.2012 sp. zn. 6CoE/50/2012, právoplatným dňa 2.11.2012, k zmene účastníka konania na strane žalobcu na osobu žalobcu. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že súd v konaní so žalobcom ako účastníkom konania nekoná, čo má vyplývať z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 6.3.2018, sp. zn. IV. ÚS 139/2018 (keď preukázal nástupníctvo vo vzťahu k predmetnej pohľadávke opakovane, prvýkrát dňa 20.5.2015, doručené súdu dňa 27.5.2015, oznámenie o zmene účastníka konania na strane žalobcu a predloženie uznesenia o zmene účastníka konania v konaní vedenom pod spisovou značkou 5Er/17/2011). Okresný súd Dolný Kubín reagoval prípisom zo dňa 14.8.2018, v ktorom uviedol, že pripustenie vstupe do konania, na ktoré sa žalobca v žiadosti odvoláva, sa týkalo výlučne exekučného konania v predmetnej veci a od

uvedeného automaticky nemožno odvodzovať, že bol zároveň pripustený vstup aj do iných (súvisiacich) konaní, t. j. vstup žalobcu do základného konania vedeného pod sp. zn. 2Cb/19/2010. Keďže žalobca riadne procesnými prostriedkami neinicioval návrh na pripustenie zmeny účastníka konania na strane žalobcu, resp. nepodal kvalifikovaný návrh na pripustenie tejto zmeny, spolu s preukázaním nástupníctva vo vzťahu k žalovanej pohľadávke, nebolo o tejto zmene rozhodnuté. Oznámenie o tom, že v exekučnom konaní bola pripustená zmena na strane oprávneného, nie je návrhom na pripustenie zmeny účastníka konania. S poukazom na ustanovenie § 92 ods. 2 a 3 OSP a § 80 ods. 1 až 3 CSP súd uviedol, že v prípade prevodu práva, o ktorom sa koná, v danom prípade v zmysle zmluvy o postúpení žalovanej pohľadávky, súd na procesné nástupníctvo neprihliada ex offo, ale len na návrh žalobcu. K procesnému nástupníctvu môže dôjsť až vtedy, ak je podaný riadny návrh na pripustenie vstupu do konania namiesto pôvodného účastníka. Pretože v predmetnom konaní nebol návrh na pripustenie zmeny účastníka zo strany žalobcu kvalifikovane podaný, súd uznesením zo dňa 15.12.2016 konanie vo veci zastavil s poukazom na § 62 CSP, t. j. strata procesnej subjektivity žalobcu. Súd nevyhovel žiadosti žalobcu na prístupenie nazeranie do spisu, pretože nie je účastníkom konania.

6. Ústavný súd SR nálezom zo dňa 9.6.2020 č. k. III. ÚS 47/2020-44 rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa (žalobcu) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a prikázal Okresnému súdu Dolný Kubín konať vo veci sp. zn. 2Cb/19/2010 bez zbytočných prieťahov. V odôvodnení ústavný súd, okrem iného, konštatoval s poukazom na svoje skoršie rozhodnutie vo veci sp. zn. IV. ÚS 139/2018, že sťažovateľ mal vytvorenú procesnú možnosť uplatňovať si svoje práva v konzekvencii s podaním, ktorým sa domáhal vstupu do konania vrátane možnosti uplatňovať svoju opozičnú argumentáciu v opravnom prostriedku. Ústavný súd vyhodnotil postup okresného súdu, ktorý nepovažoval podania žalobcu za kvalifikované, ako prílišný formalizmus. Mal za to, že pokiaľ okresný súd mal pochybnosti o obsahu podaní žalobcu, mal ho vyzvať na opravu alebo doplnenie, respektíve upresnenie svojho podania a primerane ho poučiť (bod 42. uznesenia). Podľa názoru ústavného súdu žalobca minimálne osvedčil nadobudnutie pohľadávky, a napriek tomu, že podania sťažovateľa neboli riadne posúdené a nebolo o nich riadne rozhodnuté, došlo k zastaveniu konania. Ústavný súd pripomenul, že žiadnym spôsobom neprejudikuje legalitu a legitimitu nadobudnutia pohľadávky sťažovateľom pre prípad ďalšieho vývoja procesu na všeobecnom súde. Má byť vecou všeobecného súdnictva adekvátne posúdiť postúpenie pohľadávky so zreteľom na všetky okolnosti prípadu a zabezpečiť proces tak, aby nedošlo k porušeniu princípu zákazu „denegatio iustitiae“ (bod 43 uznesenia). Nakoľko žalobca nedostal zo strany súdu odpoveď na svoje podania, ústavný súd rozhodol, že okresný súd je povinný konať a o jeho podaniach a rozhodnúť. V tomto smere podľa jeho názoru rozhodnutie o zastavení konania netvorí prekážku v ďalšom procese. Ak by bol okresný súd rozhodol o podaní sťažovateľa, nemuselo k zastaveniu konania vôbec dôjsť. Podľa názoru ústavného súdu má byť takto vytvorený efektívny priestor pre žalobcu, aby vedel realizovať svoje práva na prípadnú účinnú ochranu (bod 45. uznesenia).

7. Okresný súd Dolný Kubín uznesením zo dňa 16.9.2020 sp. zn. 2Cb/19/2010 rozhodol o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalobcu D.. G. V.. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 28.1.2021 sp. zn. 1ObdoG/1/2020 v spore žalobcu proti žalovanému X. A. o dovolaní generálneho prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 16.9.2020, č. k. 2Cb/19/2010-380, rozhodol o zmene citovaného uznesenia tak, že návrh D.. G. V. na pripustenie zmeny strany sporu na strane žalobcu zamietol. O ústavnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.1.2021, sp. zn. 1ObdoG/1/2020, rozhodol ústavný súd nálezom zo dňa 20.12.2021, č. k. IV. ÚS 471/2021-46, tak, že konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, s poukazom na neprijateľnosť rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní generálneho prokurátora) bez toho, aby najvyšší súd umožnil sťažovateľovi uviesť protiargumentáciu, čím mu bola odňatá reálna možnosť ovplyvniť výsledok rozhodnutia najvyššieho súdu o mimoriadnom opravnom prostriedku. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 29.3.2022, sp. zn. 1ObdoG/1/2022, rozhodol o dovolaní generálneho prokurátora SR proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 16.9.2020, č. k. 2Cb/19/2010-380 tak, že napadnuté uznesenie zmenil a návrh Ing. Františka Vajčiho (v tomto konaní žalobcu - pozn. odvolacieho súdu) na pripustenie zmeny strany sporu na strane žalobcu zamietol. Najvyšší súd zaujal názor, že proces, ktorý bolo raz právoplatne skončený, môže byť „otvorený“ len na základe zákonom predpokladaného mimoriadneho opravného prostriedku (dovolanie, obnova konania), o prípad ktorý nejde v prejednávanej právnej veci. „Otvorenie“ skončeného sporu inak ako cestou zákonom predpísaného opravného prostriedku a v súlade s princípmi práva na spravodlivý proces treba považovať za závažnú fundamentálnu procesnú vadu konania. Dňa 28.2.2019 žalobca požiadal

žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Výsledok predbežného prerokovania nároku oznámil žalovaný žalobcovi listom zo dňa 27.8.2019, keď konštatoval nedôvodnosť žiadosti.

8. Súd prvej inštancie ďalej vo svojom odôvodnení uviedol, že základnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je okolnosť, že toto rozhodnutie bolo príslušným orgánom zrušené pre nezákonnosť. Za nezákonné rozhodnutie žalobca označil rozsudok pre zmeškanie Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010 č. k. 2Cb/19/2010-68. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 12.4.2016 sp. zn. 13Cob/40/2016 zmenil uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 30.12.2015 č. k. 2Cb/19/2010-176 tak, že zrušil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010 č. k. 2Cb/19/2010-68. Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia poukázal na skutočnosť, že okresnému súdu tak v čase nariadenia termínu pojednávania, ako aj v rámci pojednávania a doručovania rozsudku bola okrem miesta podnikania žalovaného Nemocničná 1947/37, 036 01 Dolný Kubín známa aj iná adresa, a to adresa prevádzkarne 026 01 Dolný Kubín, Radlinského 6 a 026 01 Dolný Kubín, M.R. Štefánika 27, Areál Elektrovodu Stupava, na ktorú ani jednej zo známych adries okresnému súdu nebola doručovaná súdna zásielka, a to nariadeného termínu pojednávania a napadnutého rozsudku okresného súdu, preto krajský súd konštatoval, že zákonné podmienky pre fikciu doručenia v zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 OSP pri doručovaní súdnych zásielok žalovanému neboli splnené, a preto nemohli nastať ani jej účinky, t. j. kvalifikovaného doručenia predvolania žalovaného na termín pojednávania 2.11.2010, následného doručovania rozsudku, a tým je zrejmé, že žalovaný tak z ospravedliteľného dôvodu pri neúčinnom doručení termínu pojednávania sa tohto nemohol zúčastniť a rovnako ani nemohol nadobudnúť právoplatnosť rozsudok okresného súdu č. k. 2Cb/19/2010-68 zo dňa 2.11.2010. Pretože nemohlo dôjsť k účinnému doručeniu týchto súdnych zásielok, bol tu daný dôvod na zrušenie rozsudku okresného súdu. Základný predpoklad na zrušenie rozsudku okresného súdu v zmysle ustanovenia § 153c ods. 1 OSP bol splnený, keďže napadnutý rozsudok okresného súdu nemohol nadobudnúť právoplatnosť pre nekvalifikované doručenie, a tým bol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku okresného súdu podaný do nadobudnutia jeho právoplatnosti, pričom z titulu nekvalifikovaného doručenia aj termínu pojednávania žalovanému uvedené vyústilo do konštatovania ospravedliteľnosti dôvodu neprítomnosti žalovaného na tomto nariadenom pojednávaní. Krajský súd mal za to, že boli splnené podmienky v zmysle ustanovenia § 220 OSP na zmenu uznesenia okresného súdu s tým, že sa návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku okresného súdu vyhovel a tento bol zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z toho súd prvej inštancie vyvodil, že preto, že súd vyššej inštancie zrušil rozsudok pre zmeškanie okresného súdu pre jeho pochybenie pri doručovaní zásielok žalovanému, je možné vyvodiť záver, že rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2010, č. k. 2Cb/19/2010-68, vydaný v rozpore s ustanoveniami § 48 ods. 3 OSP, je nezákonným rozhodnutím pre účely rozhodovania o nároku na náhradu škody voči štátu.

9. Za nesprávny úradný postup žalobca označil porušenie povinnosti Okresného súdu Dolný Kubín urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie, ktorým by rozhodol o podaniach žalobcu na pripustenie zmeny účastníka konania na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky z pôvodného žalobcu (spoločnosti REKOSTAVEX, s.r.o.) ako postupcu na žalobcu ako postupníka. V danom prípade nesprávny úradný postup bol konštatovaný Ústavným súdom SR nálezom zo dňa 9.6.2020 č. k. III. ÚS 47/2020-44, ktorým ústavný súd rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa (žalobcu) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a prikázal Okresnému súdu Dolný Kubín konať vo veci sp. zn. 2Cb/19/2010 bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd vyhodnotil postup okresného súdu, ktorý nepovažoval podania žalobcu za kvalifikované, ako prílišný formalizmus. Mal za to, že pokiaľ okresný súd mal pochybnosti o obsahu podaní žalobcu, mal ho vyzvať na opravu alebo doplnenie, resp. upresnenie svojho podania a primerane ho poučiť. Podľa názoru ústavného súdu žalobca minimálne osvedčil nadobudnutie pohľadávky, a napriek tomu, že podania sťažovateľa neboli riadne posúdené a nebolo o nich riadne rozhodnuté, došlo k zastaveniu konania. Nakoľko žalobca nedostal zo strany súdu odpoveď na svoje podania, ústavný súd rozhodol, že okresný súd je povinný konať a o jeho podaniach aj rozhodnúť. V tomto smere podľa jeho názoru rozhodnutie o zastavení konania netvorí prekážku v ďalšom procese. Ak by bol okresný súd rozhodol o podaní sťažovateľa, nemuselo k zastaveniu konania vôbec dôjsť. Podľa názoru ústavného súdu má byť takto vytvorený efektívny priestor pre žalobcu, aby vedel realizovať svoje práva na prípadnú účinnú ochranu. Na základe uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že v základnom konaní došlo zo strany súdu k nesprávnemu úradnému postupu, keď o návrhoch na zmenu účastníka konania vôbec nerozhodol, tieto považoval za nekvalifikované, napriek tomu žalobcu nevyzval na ich doplnenie alebo opravu. V rozhodnom čase o týchto návrhoch nebolo rozhodnuté.

Okresný súd Dolný Kubín rozhodol o pripustení zmeny na strane žalobcu až v intenciách vyššie citovaného nálezu Ústavného súdu SR. Rozhodnutie Okresného súdu Dolný Kubín bolo zmenené uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.3.2022, sp. zn. 1ObdoG/1/2022, ktorým rozhodol o dovolaní generálneho prokurátora SR proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 16.9.2020, č. k. 2Cb/19/2010-380 tak, že napadnuté uznesenie zmenil a návrh D.. G. V. (v tomto konaní žalobcu - pozn. odvolacieho súdu) na pripustenie zmeny strany sporu na strane žalobcu zamietol. Najvyšší súd zaujal názor, že proces, ktorý bol raz právoplatne skončený, môže byť „otvorený“ len na základe zákonom predpokladaného mimoriadneho opravného prostriedku (dovolanie, obnova konania), o prípad ktorý nejde v prejednávanej právnej veci. „Otvorenie“ skončeného sporu inak ako cestou zákonom predpísaného opravného prostriedku a v súlade s princípmi práva na spravodlivý proces treba považovať za závažnú fundamentálnu procesnú vadu konania. Splnenie prvého zo základných predpokladov na priznanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., čiže existenciu tak nezákonného rozhodnutia, ako aj nesprávneho úradného postupu, mal súd prvej inštancie za preukázané.

10. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal ďalšou podmienkou pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu, ktorou je preukázanie vzniku škody a jej výšky. Žalobca za škodu označil pohľadávku pôvodne priznanú v rámci základného konania právneho predchodcovi žalobcu a postúpenú na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25.2.2011, upravenú o vymoženú časť v rámci exekučného konania. Škoda mala spočívať v istine vo výške 230 336,73 € (205 019,73 € a 25 317,- €); úroku vo výške 10,50 % ročne zo sumy 22 333,44 € od 3.1.2017 do zaplataenia; úroku vo výške 9,50 % ročne zo sumy 25 454,21 € od 3.1.2021 do zaplataenia; úroku vo výške 0,05 % denne zo sumy 47 786,65 € od 3.1.2017 do zaplataenia; úroku z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 230 336,73 € od 3.1.2017 do zaplataenia. Žalobca si uplatnil majetkovú škodu, ktorá mu mala vzniknúť tým, že bola zmarená možnosť vymoženia pohľadávky pôvodne priznanej na základe rozsudku pre zmeškание Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.11.2011, č. k. 2Cb/19/2010-68, postúpená mu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25.2.2011. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že predmetný rozsudok bol zrušený Krajským súdom v Žiline z dôvodu nesprávneho doručovania všetkých písomností žalovanému v rámci základného konania, čiže okrem predmetného rozsudku, zároveň aj žaloby spolu s výzvou na vyjadrenie k žalobe a predvolania na pojednávanie. Takýmto postupom Okresného súdu Dolný Kubín došlo k navodeniu procesnej situácie, kedy mal súd žalobcom tvrdené skutočnosti za nesporné (žalovaný ich nespozoroval), preto žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi žalobou uplatnený nárok. Súd v tomto konaní nie je oprávnený judikovať výsledok základného konania pred iným všeobecným súdom, avšak musí pripustiť, že existuje aj taká možnosť, že žalovaný predloží súdu tvrdenia a dôkazy, ktoré v konečnom dôsledku budú mať za následok zamietnutie žaloby. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, žalobcom tvrdená škoda je len domnelá, nejudikovaná, pričom aj ústavný súd konštatoval, že bude úlohou všeobecných súdov posúdiť „postúpenie pohľadávky so zreteľom na všetky okolnosti prípadu a zabezpečiť proces tak, aby nedošlo k porušeniu princípu zákazu „denegatio iustitiae“. Pretože prvoinštančný súd existenciu škody, ako aj jej výšku, v čase rozhodovania nemal za preukázanú, nie je možné konštatovať splnenie ani tretieho zo základných predpokladov, a to príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Nesplnenie čo i len jedného zo základných predpokladov na priznanie nároku na náhradu škody má za následok, že žalobou uplatnený nárok nie je možné žalobcovi priznať. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu.

11. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému, ktorý vo veci mal plný úspech, súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal z dôvodu, že žalovanému trovy konania v súvislosti s vedením konania nevznikli.

12. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo ho zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Vytkol súdu prvej inštancie, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že v konaní bola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu a nezákonného rozhodnutia, avšak nesúhlasil s tým, že v konaní nebola preukázaná existencia vzniku škody a jej výšky a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Žalobca bol tohto názoru, že v

konaní preukázal vznik škody vo výške vo výške 230 336,73 € a nárok na náhradu škody vo forme priznaných úrokov z omeškania a zmluvných pokút vo výške 38,55 € denne od 2.1.2017 do zaplataenia, pričom táto škoda pozostáva: A) z výšky istiny a jej príslušenstva z dôvodu: 1/ Okresný súd Dolný Kubín v súdnom konaní číslo 2Cb/19/2010 nepostupoval v súlade s právnymi predpismi, t.j. došlo k vyznačeniu právoplatnosti a vykonateľnosti nezákonného rozhodnutia, na základe čoho pôvodný žalobca (REKOSTAVEX, s.r.o) podal návrh na vykonanie exekúcie. V rámci exekučného konania vedeného Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7Er/60/2015 (pôvodne 5Er/17/2011), kde vedením exekúcie bol poverený JUDr. Peter Kohút, súdny exekútor, Mičinská cesta 35, Banská Bystrica, ktorý viedol exekúciu pod číslom EX178/2014, bol v rámci exekúcie zabezpečený majetok povinného X. A., B. XXXX/XX, Q., D.: XX XXX XXX spolu v hodnote 385 300,- €. Následne po zrušení exekučného titulu - nezákonného rozhodnutia, došlo k zastaveniu exekúcie a tým zrušeniu exekučných záložných práv viaznucich na nehnuteľnostiach vo vlastníctve povinného, ktorý ich následne aj previedol na tretie osoby a tým sa zmarilo uspokojenie žalobcu čo do výšky postúpenej pohľadávky od pôvodného žalobcu (REKOSTAVEX, s.r.o.) vyplývajúcej zo súdneho konania vedeného na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 2Cb/19/2010. 2/ Ak by došlo k rozhodnutiu o pripustení zmeny účastníka na strane žalobcu z pôvodného žalobcu (REKOSTAVEX, s.r.o.) na žalobcu a tým by nedošlo k vydaniu uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Cb/19/2010 z 15. decembra 2016, ktorým konanie vedené na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 2Cb/19/2010 súd zastavil, keďže považoval z výpisu z Okresného súdu Žilina, oddielu Sro, vložky č. 10779/L za preukázané, že pôvodný žalobca (REKOSTAVEX, s.r.o) bol k 5.10.2016 vymazaný z obchodného registra, a to na základe uznesenia Okresného súdu Žilina sp. zn. 26CbR/192/2015 z 3.8.2016, ktorým bola obchodná spoločnosť REKOSTAVEX, s. r. o., zrušená bez likvidácie podľa § 68 ods. 9 Obchodného zákonníka, teda že žalobca (REKOSTAVEX, s.r.o) v priebehu konania zanikol bez právneho nástupcu. V prípade, že by súdne konanie na Okresnom súde Dolný Kubín sp. zn. 2Cb/19/2010 pokračovalo, tak by došlo k vydaniu nového rozhodnutia v konaní 2Cb/19/2010, na základe čoho by žalobca mohol uspokojiť svoju pohľadávku voči žalovanému X. A., pričom majetok vtedy povinného X. A. bol súdnym exekútorom riadne zabezpečený spolu vo výške úradného odhadu 385 300,- €. B) Z výšky istiny a jej príslušenstva, o ktorú sa priamo zmenšil majetok žalobcu z dôvodu: 1/ ak by zo strany Okresného súdu Dolný Kubín nedošlo k vyznačeniu právoplatnosti a vykonateľnosti nezákonného rozhodnutia, na základe čoho pôvodný žalobca (REKOSTAVEX, s.r.o) podal návrh na vykonanie exekúcie, tak by žalobca nikdy nekúpil pohľadávku bývalého žalobcu (REKOSTAVEX, s.r.o.) voči žalovanému X. A., ktorá vyplývala z právoplatného nezákonného rozhodnutia, pričom pohľadávku žalobca kúpil za 50 000,- € a v rámci exekučného konania mu bola uhradené suma spolu vo výške 24 863,- € (úhrady dňa 16.3.2015 suma 432,27 €, dňa 18.3.2015 suma 23 898,38 €, dňa 7.7.2015 suma 205,74 € a dňa 13.8.2015 suma 146,61 €), t.j. ostáva suma 25 317,- €. 2/ Zároveň postúpením všetkých práv a povinností z rozsudku 2Cb/19/2010-68 pôvodne REKOSTAVEX, s.r.o musel uhradiť všetky náklady, ktoré mu vznikli pri výkone prác, ktoré prevádzal, a to nákup materiálu, úhrada miezd pracovníkom, odvedenie daní a režijné náklady. Nakoľko nedošlo k úhrade faktúr, o všetky tieto položky bol ponížený majetok žalobcu. Vznik škody spočíval na hmotnoprávnom základe. 3/ Majetok ktorý žalobca kúpil (pohľadávka s príslušenstvom z 2Cb/19/2010-68) nie je možné zapríčinením súdov ďalej vymôcť.

13. Žalobca mal ďalej za to, že je tu daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a zároveň nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dolný Kubín a vznikom škody, pretože ak by Okresný súd Dolný Kubín doručoval písomnosti žalovanému X. A. v rámci súdneho konania v zmysle platných právnych predpisov, tak by nedošlo k vyznačeniu právoplatnosti a vykonateľnosti nezákonného rozhodnutia a zároveň ak by Okresný súd Dolný Kubín rozhodol o pristúpení, resp. zámene žalobcu, do súdneho konania sp. značka 2Cb/19/2010, tak by súdne konanie na Okresnom súde Dolný Kubín sp. zn. 2Cb/19/2010 pokračovalo, pričom rozhodnutie o zrušení nezákonného rozhodnutia nemuselo nikdy nadobudnúť právoplatnosť, prípadne by došlo k vydaniu nového rozhodnutia v konaní 2Cb/19/2010, na základe čoho by žalobca mohol uspokojiť svoju pohľadávku voči žalovanému X. A., pričom týmto konaním bola porušená právna istota žalobcu, právo na spravodlivý proces a možnosť domôcť sa svojej pohľadávky voči žalovanému X. A. v súdnom konaní. Konanie 2Cb/19/2010 je zastavené - rozhodnutím Najvyššieho súdu SR nie je možné v konaní pokračovať. Žalovaný nikdy nepredložil žiadne doklady preukazujúce tvrdenie súdu prvej inštancie o možnom zamietnutí žaloby. Žalobca nikdy nemôže vstúpiť do konania, súdy mu odopreli spravodlivosť. Náprava nie je možná, všetky konania o vymoženie pohľadávky z rozsudku 2Cb/19/2010-68 sú zastavené a ukončené. Obnova konania nie je možná všetky doklady sú premlčané. Rozsudok č. k. 2Cb/19/2010-68 bol zrušený z dôvodu nesprávneho doručovania, nie z dôvodu výroku súdu o povinnosti zaplatiť žalobcovi rozsudkom určenú istinu, úrok, zmluvnú

pokutu a trovy konania. Žalobca mal za to, že zrušením právoplatného rozsudku po viac ako 5 rokoch, i keď bol označený za nezákonný, bol porušený čl. 6 Dohovoru, princíp právnej istoty a aj princíp právneho štátu. ESLP tvrdí že pomyselný Damoklov meč nemôže nad právoplatným rozhodnutím visieť navždy. ESLP akceptoval jednoročnú lehotu na začatie konania o zrušení právoplatného rozhodnutia. Žalobca kupoval pohľadávku vymedzenú v rozsudku č. k. 2Cb/19/2010-68 v čase, keď na rozsudku bola vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť, v tom čase štát ručil, že pohľadávka existuje, je v deklarovanej výške a ručil za správnosť a vykonateľnosť svojho rozhodnutia. V prípade že štát po 5 rokoch tvrdí že, pohľadávka, za ktorú v čase kúpy ručil, neexistuje, pretože nie je judikovaná, sa dopustil voči kupcovi podvodu. Pohľadávka bez vyznačenia právoplatnosti a vykonateľnosti na rozsudku 2Cb/19/2010-68 nemala žiadnu hodnotu - nejudikovanú hodnotu. Hodnotu pohľadávke z 2Cb/19/2010-68 dalo až vyznačenie právoplatnosti a vykonateľnosti. Z tohto dôvodu bola kúpená. Ďalším dôvodom zodpovednosti štátu za celú pohľadávku s príslušenstvom je, že svojím konaním- nekonaním, spôsobil znemožnenie vstupu majiteľa pohľadávky do konania, aby si mohol hájiť svoj majetok deklarovaný z rozsudku č. k. 2Cb/19/2010-68. De facto možno povedať, že majetok ktorý žalobca kúpil, za ktorý ručil štát, po piatich rokoch ten istý štát tvrdí, že majetok neexistuje - nie je judikovaný.

14. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

15. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania (t. j. v celom rozsahu) v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože súd prvej inštancie náležite v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie zistil skutkový stav v zmysle § 215 ods. 1 CSP, vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP.

16. Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.

17. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

18. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

19. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

20. Štát zodpovedá za škodu, ktorá vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci. Zodpovednosť štátu za nezákonné rozhodnutie vzniká, keď štát svojím právoplatným rozhodnutím, ktoré bolo neskôr zrušené pre jeho nezákonnosť, spôsobil určitému subjektu škodu. Podmienkami vzniku objektívnej zodpovednosti štátu sú, že nezákonnosť rozhodnutia bola formálne potvrdená jeho zrušením alebo zmenou v opravnom konaní, a že v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím vznikla škoda. Nesprávny úradný postup je konanie alebo opomenutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore so zákonom, iným právnym predpisom, interným predpisom alebo zásadami dobrej správy. Môže ísť napríklad o neodôvodnené prietahy v konaní, nevydanie rozhodnutia v zákonnej lehote, nekomunikáciu s účastníkom konania alebo o iný vadný postup orgánu verejnej moci. Na rozdiel od nezákonného rozhodnutia nesprávny úradný postup sa týka priebehu konania alebo správania úradu pred alebo mimo rozhodnutia (rozhodovacej činnosti). Predpokladmi

vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup sú existencia nesprávneho úradného postupu, a tiež vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Všetky predpoklady vzniku zodpovednosti štátu musia byť splnené kumulatívne - ak čo i len jeden chýba, zodpovednosť štátu nevzniká. Poškodený má voči štátu nárok na náhradu majetkovej škody a prípadne aj na primerané zadosťučinenie za nemajetkovú ujmu, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením.

21. Súd prvej inštancie mal za preukázané splnenie prvého predpokladu vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ten mal byť v tomto konaní naplnený kumuláciou tak nezákonného rozhodnutia, ako aj nesprávneho úradného postupu. Nezákonným rozhodnutím tak podľa žalobcu, ako aj podľa súdu prvej inštancie, bol rozsudok pre zmeškanie Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2Cb/19/2010-68 zo dňa 2. novembra 2010, vydaný vo veci žalobcu REKOSTAVEX, s.r.o. proti žalovanému X. A. v konaní o zaplatenie 72 469,65 € s príslušenstvom, ktorý bol vydaný v rozpore s vtedy účinným ustanovením § 48 ods. 3 OSP. Tento rozsudok pre zmeškanie bol zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/40/2016 zo dňa 12.4.2016 z dôvodu, ktorý je možné zhrnúť tak, že Okresný súd Dolný Kubín nepostupoval správne, keď sa žalovanému, ktorý si v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cb/19/2010 nepreberal zásielky a bol v ňom nečinný, nepokúsil doručovať zásielky na iné súdu známe adresy a za tohto stavu rozhodol kontumačným rozsudkom v neprospech žalovaného Pavla Kotúľa.

22. Nesprávny úradný postup súd prvej inštancie identifikoval v porušení povinnosti Okresného súdu Dolný Kubín urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie, ktorým by rozhodol o podaniach žalobcu na pripustenie zmeny účastníka konania na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky z pôvodného žalobcu spoločnosti REKOSTAVEX, s.r.o. na žalobcu. Nesprávnosť tohto postupu mal súd prvej inštancie za preukázanú nálezom Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 47/2020-44 zo dňa 9. júna 2020, ktorým bol označený za porušujúci základné právo sťažovateľa (žalobcu) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

23. Dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie žalobu zamietol, bolo nepreukázanie vzniku škody u žalobcu, ako jedného z kumulatívnych predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, čo malo podľa súdu prvej inštancie nevyhnutne tiež za následok nepreukázanie existencie príčinnej súvislosti medzi vyššie označeným nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

24. Pokiaľ v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu súdu dôjde k zmareniu možnosti vymoženia pohľadávky v konaní o výkon rozhodnutia, čo má za následok zníženie alebo stratu hodnoty tejto pohľadávky, vzniknutá strata na hodnote pohľadávky predstavuje škodu, za ktorú zodpovedá štát (za splnenia všetkých zákonných predpokladov pre vznik jeho zodpovednosti). Obdobný záver vyslovil aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3Cdo/134/03 zo dňa 27. novembra 2003. Možno poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/105/2004 zo dňa 7. októbra 2004, z ktorého záverov vyplýva, že skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká už v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevyhľadateľným.

25. Na dosiahnutie úspechu v tomto spore žalobcovi teda nepostačovalo preukázať, že bol postihnutý nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, ale musel tiež preukázať, že v príčinnej súvislosti s tým došlo k určitému zníženiu alebo k úplnej strate hodnoty pohľadávky, ktorú vlastní. Prvým krokom k tomu je preukázanie hodnoty pohľadávky. Tá nie je determinovaná jej nominálnou výškou, ale celým súborom okolností vplývajúcich na možnosť uspokojiť vymáhanú pohľadávku, v neposlednom rade od solventnosti dlžníka a možností uspokojenia pohľadávky z jeho majetku (opäť rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/134/03 zo dňa 27. novembra 2003). Odvolací súd k tomu dodáva, že v tomto prípade pohľadávka vlastnená žalobcom bola sporná - bola predmetom súdneho konania, v ktorom však nedošlo k jej meritórnemu posúdeniu, preto žalobcu v rámci preukázania hodnoty jeho pohľadávky zaťažuje dôkazné bremeno nielen smerom k preukázaniu možnosti uspokojenia pohľadávky, ale v prvom rade k preukázaniu jej existencie a výšky. Súd nemôže prezumovať, že pohľadávka mala žalobcom tvrdený dôvod a výšku, tieto otázky musí súd vyriešiť ako prejudiciálne, ak by mal žalobe vyhovieť.

26. S preukázaním existencie škody v tomto prípade úzko súvisí aj otázka príčinnej súvislosti, keďže jej skúmanie si v zásade vyžaduje zodpovedať otázku, ako by skončilo konanie vedené na Okresnom súde Dolný Kubín č. k. 2Cb/19/2010, nebyť nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu. Tento záver možno primerane vyvodiť aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/103/2011 zo dňa 30. apríla 2013, hoci predmetom konania bol v danom prípade iný ako majetkový nárok. Podľa najvyššieho súdu príčinou vzniku škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím môže byť len také nezákonné rozhodnutie, bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non*), či by škodlivý následok nastal bez nezákonného rozhodnutia. Ak by to tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Ďalej z predmetného rozhodnutia možno vyvodiť, že otázka existencie príčinnej súvislosti medzi zrušenými nezákonnými rozhodnutiami a nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy (to isté platí aj pre majetkovú škodu - pozn. odvolacieho súdu) vyžaduje porovnať výsledok vyplývajúci pre žalobcu zo zrušených nezákonných rozhodnutí s výsledkom, ktorým by skončilo konanie, ak by v ňom bolo pokračované. V podmienkach posudzovanej veci to znamená, že žalobca by musel v konaní preukázať, že ak by bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín č. k. 2Cb/19/2010 riadne pokračované, skončilo by vydaním rozsudku, ktorého výrok by bol totožný so zrušeným nezákonným rozsudkom pre zmeškanie č. k. 2Cb/19/2010-68 zo dňa 2. novembra 2010, teda žalovaný by bol zaviazaný na plnenie v žalobcom tvrdenom rozsahu.

27. Žalobca vo vyššie označenom smere žiadne dokazovanie nenavrhol, hoci žalovaný existenciu jeho pohľadávky sporoval. Zameral sa iba na preukázanie toho, že ním tvrdená pohľadávka by mohla byť v konaní o výkon rozhodnutia uspokojená, pretože súdnym exekútorom zabezpečený majetok povinného na to postačoval. To je, ako už odvolací súd uviedol, nepochybne podstatná okolnosť majúca vplyv na hodnotu žalobcovej pohľadávky, ale nepreukazuje existenciu a výšku samotnej pohľadávky. Je potrebné súhlasiť so súdom prvej inštancie, že vzhľadom na okolnosti tohto prípadu pri skúmaní existencie škody nemožno vychádzať z výsledkov konania vedeného na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 2Cb/19/2010, keďže jeho výsledkom nebol právoplatný rozsudok zaväzujúci určitý subjekt na plnenie. Aj (neskôr zrušený) rozsudok č. k. 2Cb/19/2010-68 zo dňa 2. novembra 2010 predstavoval iba skrátené kontumačné rozhodnutie, ktoré nebolo vydané na základe súdom zisteného skutkového stavu, ale len v dôsledku (súdom nesprávne posúdenej) procesnej pasivity žalovaného.

28. Na vyššie uvedených záveroch nič nemení ani to, že žalobca nie je originálny veriteľ predmetnej pohľadávky, ale stal sa ním ako postupník na základe jej postúpenia spoločnosťou REKOSTAVEX, s.r.o. (postupcom) zmluvou zo dňa 25.2.2011. Nebyť nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu, žalobca by v dôsledku postúpenia pohľadávky mohol iba vstúpiť na miesto pôvodného žalobcu do konania vedeného na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 2Cb/19/2010. Z toho ale nie je možné vyvodiť, aký výsledok by dané konanie pri jeho riadnom priebehu (kedy by nebol vydaný nezákonný rozsudok pre zmeškania č. k. 2Cb/19/2010-68 zo dňa 2. novembra 2010 a súd by pripustil zmenu žalobcu) napokon malo, teda či by žalobca pokračujúc v konaní dosiahol v ňom úspech, resp. ak áno, v akom rozsahu.

29. V súvislosti s názorom žalobcu, že štát vyznačením právoplatnosti na rozsudku „ručí“ za judikovanú pohľadávku, pričom bez právoplatného rozsudku by žalobca predmetnú pohľadávku nekúpil, odvolací súd predovšetkým opakuje, že štát zodpovedá iba za zníženie hodnoty pohľadávky, ku ktorej došlo v dôsledku jeho nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho postupu. Jeho zodpovednosť je rovnaká, bez ohľadu na to, či došlo k ďalšiemu nakladaniu s pohľadávkou. Hodnota pohľadávky nie je určená výškou odplaty, ktorú postupník za jej postúpenie zaplatil, táto závisí od objektívnych skutočností (ako výška pohľadávky, možnosti jej vymoženia a pod.). Možno tiež dodať, že právoplatnosť súdneho rozhodnutia znamená jeho záväznosť pre strany sporu a vyjadruje jeho nezmeniteľnosť riadnymi opravnými prostriedkami, aj právoplatné rozhodnutie ale môže byť napadnuté mimoriadnymi opravnými prostriedkami. Z rozsudku pre zmeškanie, ktorý bol v tomto prípade vydaný, navyše nevyplýva, že žalovaná pohľadávka v hmotnoprávnej rovine skutočne existuje, tento rozsudok je iba procesná sankcia za pasivitu strany, v neprospech ktorej bol vydaný. Tieto skutočnosti musia byť obozretne konajúcemu postupníkovi známe a musí ich zväžiť pri odplatnom nadobúdaní spornej pohľadávky.

30. Pokiaľ súd prvej inštancie vyhodnotil ním zistený skutkový stav tak, že žalobca nepreukázal vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a tvrdeným nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom, jeho skutkové zistenia a právne posúdenie veci boli správne a rešpektujúce aj vyššie citovanú judikatúru Najvyššieho súdu SR. Keďže v konaní nebolo preukázané

kumulatívne splnenie predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, jeho zodpovednosť nemožno mať za založenú. V súvislosti so žalobcom označeným odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd uvádza, že žalobca tento dôvod síce formálne označil, ale z jeho odvolania nie je možné vyvodiť, v čom mal spočívať nesprávny procesný postup, ktorým by mal súd prvej inštancie znemožniť žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

31. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pretože je vo výrokovej časti vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP), a to vrátane závislého výroku o trovách konania.

32. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto mu vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V konaní úspešnému žalovanému však podľa obsahu spisu žiadne trovy konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. S poukazom na článok 4 ods. 2 CSP a zásadu hospodárnosti konania vyjadrenú v článku 17 CSP nebude potom ani potrebné, aby súd o výške náhrady trov konania rozhodoval podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia osobitným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 10 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).